

INFORMAȚIE
Cu privire la activitatea
Asociației Surzilor din Republica Moldova(ASRM)
În perioada anului 2019

În această perioadă au fost desfășurate următoarele activități:

- ASRM a participat la ședință la Ministerul Economiei al RM în calitate de membru al consiliului de dezvoltare economică în republica Moldova în perioada 2020-2022 la inițiativa Prim Ministrului. S-a discutat despre dezvoltarea antreprenoriatului social în Moldova și a întreprinderilor specializate pentru persoane cu dizabilități.
- ASRM a delegat un reprezentant al său în consiliul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Agenției Naționale a Muncii, pentru metodele de aplicare al criteriului de alocare a mijloacelor financiare întreprinderilor din RM la crearea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități.
- ASRM a solicitat Consiliului Audiovizualului (CSA) soluționarea problemei de lichidare a serviciului de interpretare în limbajul mimico gestual a programelor de știri de la companiile TV (Prime, CTC, Canal 2, Canal 3, Acasă) În rezultat, reprezentanții Asociației Surzilor (Babici N., Muntianov E.) au fost invitați la ședința Consiliului Audiovizualului, unde după discuții s-a decis amendarea companiilor de televiziune de mai sus cu o amendă de 5000,0 lei fiecare. Au obligat companiile TV să restabilească serviciile de interpretare al programelor de informare al persoanelor cu deficiențe de auz, care în RM sunt 5000 persoane.
- Angajații FT „ Chișinău” ASRM (Darii L.) au participat la ședința mesei rotunde a Casei Naționale din RM cu tematica modificării legislației incluziunii și protecției sociale a persoanelor cu dizabilități.
- După decizia Plenumului CC ASRM s- a introdus modificări în Statele de Personal, și anume a introdus o unitate de Interpret în limbajul semnelor în FT "Chișinău" și aredus funcția liberă al contabilului casier.
- Prin decizia Plenumului trecut al CC ASRM au fost introduse formalitățile necesare de oformare a vânzării a acțiunilor SA "Silans" în sumă de 54 000,0 lei, în așa mod, proprietatea Asociației a fost vîndută domnului Igor Munteanu.
- S-au desfășurat activități de finisare a proiectelor: "Rolul femeilor la alegeri", și " Impactul alegerilor locale și accesul la informare" și „ Simularea alegerilor pentru persoanele cu dizabilități de auz” "(Munteanov E., Koroli V.)
- Angajații Asociației Surzilor, împreună cu directorul CRCSM și Directorul Executiv al Alianței "Infonet" au fost prezenți la ședința Ministerul Educației, Culturii și Cercetării RM privind finanțarea acțiunilor și activităților culturale pentru persoanele cu deficiențe de auz în anul 2020, și despre implicarea în proiectele culturale "Europa Creativă»
- Au fost efectuate următoarele deplasări: în România cu ocazia 100 ani de la înființarea Asociației Naționale al Surzilor din România (Мунятнов Е., Babici N.);
În Georgia, la Tbilisi s-a desfășurat prima ședința organizatorică a membrilor Consiliului Federației Mondiale a Surzilor (ВФГ), la care a fost invitat Directorul Secretariatul Regional pentru Europa de Est și AsiaMijlocie, Președintele ASRM dl Lopatiuc P. N.;
Un grup de tineri din cadrul ASRM în număr de 4 persoane cu deficiențe de auz, au participat la un forum pentru tineret în orașul Putna dîn România.
- Conform Contractului dintre ASRM și CRCSM, au fost organizate evenimente culturale dedicate Zilei Internaționale al Surzilor și Zilei Limbajului semnelor și al Interpretărilor în Limbajul Semnelor .

- În fiecare luni, la ora 18.00, Angajații CRCSM desfășoară cursuri de învățare al limbajului semnelor pentru doritorii începători.
- Reprezentanții FT „Chișinău” ASRM au participat la expoziția de lucrări manuale dedicată Zilei Orașului Chișinău.
  - Toate FT ASRM (Chișinău, Sud, Centru, Nord) au beneficiat de asistență umanitară din diferite de la organizații de sponsorizare și donatori, care au fost distribuite membrilor ASRM în Ziua Internațională al Surzilor.
  - Conform Contractului dintre ASRM și FSSM, au fost organizate evenimente sportive pe diferite tipuri de sport dedicate Zilei Internaționale a Surzilor și Zilei Internaționale a persoanelor cu dizabilități. La ceremonia de premiere la volei și fotbal au participat reprezentanți ai Federației de fotbal din Moldova.
  - Președintele ASRM dl Lopatiuc P. N. a participat la centrul "ARTICO", la expoziția de artizanat cu participarea persoanelor cu dizabilități, dedicată Zilei Internaționale a persoanelor cu dizabilități și organizat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova.
  - ASRM a avut o întrevvedere cu delegația organizației obștești din Franța privind elaborarea proiectului cu privire la crearea unei cărți video pentru copii surzi de la 0 la 3 ani, cu scopul de a facilita comunicarea între părinți și copiii surzi.
  - Pe parcursul lunii decembrie, toate FT, CRCSM, FSSM sunt pregătite pentru desfășurarea evenimentelor de Crăciun pentru membrii ASRM și copiii lor.
  - În această perioadă s-a înnoit informația de pe site-ul ASRM - www.as.md cu știri despre evenimentele și activitățile desfășurate de către ASRM și subdeviziunile ei.
  - Cărmuirea Centrală ASRM a petrecut pe parcursul anului 3 sesiuni plenare ale organului de conducere.
  - Concursul sportiv pentru persoanele cu deficiențe de auz „Starturi Vesele” cu participarea a 7 echipe a câte 6 concurenți în fiecare și microbiști și Competiția culinară susținută de veteranii ASRM.
  - S-au efectuat întâlniri de afaceri cu reprezentantul Agenției imobiliare „Pro Imobil” pentru vânzarea apartamentelor la adresa str. Grenoble, 120, sectorul Codru.
  - Întâlnirea cu premierul RM d-na Maia Sandu, cu privire la propunerile programului de activități ale Asociațiilor obștești.
  - Membrii ASRM au participat la competiția internațională don R. Ucraina „Jocurile patrioților UTOG” petrecută în orașul Zatoka. Echipa din R. Moldova „Dnestr” s-a plasat pe locul 13 în clasamentul general.
  - În această perioadă, au fost primite numeroase cereri de traducere în limbajul semnelor de la Nisporeni, Tigănești, Strășeni, Chișinău, Ștefan Vodă, Caușani. A fost foarte problematic! Deoarece că unii traducători în limbajul semnelor erau în vacanță. Menționăm că în R. Moldova nu se pregătesc cadre noi, deaceia lipsesc așa specialiști.
  - Membrii ASRM au participat la Concursul petrecut de Asociația Surzilor din Ucraina „Cheia surdă”.
  - În această perioadă a fost nominalizată o altă persoană dna A. Bargan. la postul de director al CRCSM.
  - A avut loc o întâlnire de afaceri cu directorul Întreprinderii Specializate „Progress” din or. Tiraspol, domnul Tihon, despre istoria întreprinderii și crearea ei.
  - Vice președintele Asociației Surzilor a luat parte la Proiectul Primăriei ASRM din Mun. Chișinău „Oraș accesibil” cu Programul de îmbunătățire a infrastructurii orașului, transport, informații, reparații de drumuri și străzi accesibile pentru persoanele cu dizabilități.

- Am participat la reuniunea AOPD privind modificarea prevederilor Legii cu privire la distribuirea foile de tratament în sanatoriile Republicii Moldova.
- Președintele ASRM dl Lopatiuk R.N. a participat la lucrările Congresului Federației Mondiale al Surzilor, care s-a petrecut în or.Paris, Franța în perioada 19-23 august 2019.
- La invitația Asociației Surzilor din Federația Rusă, reprezentantul veteranilor ASRM a participat la Conferința veteranilor cu deficiențe de auz în orașul Saransk, Mordovia (Rusia).
- ASRM în colaborare cu CDPD au depus o plângere la Consiliul Discriminării al RM cu privire la problema educației al copiilor surzi și susținerea Bacalaureatului. Decizia consiliului nu a fost încă primită.
- ASRM a participat la lucrările Comisiei parlamentare cu deputatul A. Lebedinsky și cu ministrul Ministerului Educației, împreună cu doamna Liliana Nikoloyesku-Onofrei privind educația, cultura, sportul pentru persoanele cu dizabilități din RM.
- Împreună cu Alianța Infonet, au depus proiectul Români de Pretutindeni.
- ASRM cu CRCSM au participarea la proiectul Ministerului Educației „Tineretul Moldovei”, care a fost realizat în satul Costești din regiunea Ialoveni. La acest festival au participat peste 30 de membri ai ASRM.
- Reprezentantul ASRM a participat la elaborarea, împreună cu Ministerul Sănătății, Muncii,și Protecției al RM a unui proiect al Hotărârii Guvernului, privind „Planul de acțiuni pentru sănătate și protecție socială pentru 2019-2020”, cooperarea cu asociațiile obștești al nevăzătorilor, CDPD și AOPD cu privire la protecția drepturilor persoanelor și incluziunea social a lor.
- Reprezentantul ASRM a participat la Conferința cu tematica „Alegerile accesibile” pentru persoanele cu dizabilități de auz, susținută financiar de către „PNUD Moldova” și „Alianța Infonet”
- Începutul reparației proprietății imobiliare ale Asociației .
- Desfășurarea Zilei Internaționale a Surzilor și a Zilei Internaționale a Limbei Semnelor la nivel de Asociație în perioada 11-15 septembrie 2019. S-au petrecut evenimente sportive și culturale cu participarea persoanelor cu defeciențe de auz, care au avut loc în toate FT ASRM.
- La invitația Asociației Surzilor din Federația Rusă, președintele ASRM, domnul Lopatiuc, a plecat într-o călătorie de afaceri la Moscova la „ Academia So Edinenie” și la o conferință despre angajarea persoanelor cu deficiențe de auz.
- Președintele ASRM domnul Lopatiuk R.N. și prim-vicepreședintele doamna Babich N.N. s-au întâlnit cu secretarul general al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM domnul Sîci Artiom, și cu specialistul Cușca Vasilii pe problemele incluziunii sociale al persoanelor cu deficiențe de auz.
- Toate evenimentele legate de petrecerea Zilei Internațională a Surzilor au fost mediate de toate mass-media.
- ASRM a participat la evenimentul de serbare a celei de-a 30-a aniversare de la fondarea Casei Republicane de Cultură al Surzilor din Moldova, precum și la sărbătorirea zilei vârstnicilor.
- Membrii ASRM s-au întâlnit cu reprezentanții CEC cu privire la viitoarele alegeri locale pe tema „Cum și unde să voteze”. Seminarul a fost condus de Pavel Kobacenko sub conducerea Alianței Infonet.
- La invitația reprezentantului ONU în Moldova, președintele ASRM a făcut un raport la Parlamentul Republicii Moldova cu privire la problemele persoanelor cu deficiențe de auz în Republica Moldova.
- La începutul anului au fost organizate vacanțe de Revelion pentru membrii Asociației. După vacanță a avut loc un seminar despre procesul alegerilor parlamentare din RM cu participarea membrilor noștri din ASRM. Seminarul a fost organizat în colaborare cu Alianța Infonet. De asemenea, a fost tradus în limbajul mimico gestual spectacolul Teatrului din orașul Cahul cu

tematică electorală. La Chișinău, Bălți și Cimișlia a avut loc un seminar cu tematica "Accesibilitatea la procesele electorale pentru persoanele cu dizabilități de auz". Aceste seminare au fost difuzate pe canalul TV local. Informațiile au fost publicate pe site-ul ASRM. A fost organizată o lecție practică a procesului electoral în sala festivă ASRM și Casa de radio. În ziua alegerilor, la cinci secții de votare au fost 5 interpreți în limbajul semnelor, care au ajutat toți membrii ASRM, care au participat la alegeri. În Comisia Electorală Centrală au fost organizate emisiuni live pe pagina de FACEBOOK pentru toți membrii ASRM. Un astfel de eveniment a fost organizat în premieră, deoarece nici o companie TV nu a filmat interpreții care activau în sala CEC, astfel au limitat accesul la informare a persoanelor cu dizabilități de auz.

- Acordarea asistenței metodice a CRCSM în obținerea finanțării pentru anul 2019 a dus corespondența cu Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Ministerul Culturii și guvernul RM. A fost încheiat un contract între CRCSM și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al RM.
- A fost efectuată lucrul cu dosarele personale ale angajaților ASRM. Carnetele de muncă au fost anulate de către Casa Națională de asigurări din Republica Moldova. După toate carnetele de muncă au fost returnate tuturor angajaților ASRM.
- Organizația Creștină "AGAPE" a alocat unui membru al ASRM un aparat auditiv ca donație.
- ASRM a organizat audiența membrilor săi din diferite FT ASRM pe întrebări personale în fiecare zi de joi.
- ASRM a participat la audierea și discutarea raportului Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Au fost furnizate informații despre incluziunea socială a persoanelor cu deficiențe de auz în perioada 2018.
- În martie a fost organizată o întâlnire de lucru cu angajații Serviciului 112 privind disponibilitatea surzilor la serviciile lor.
- Pregătirea și desfășurarea Festivalului Internațional "DANS-2019" cu participarea copiilor cu dizabilități de auz din școlile special din RM și alte țări. A fost elaborată un Regulament, au fost trimise scrisori de sponsorizare și invitații la festival. Începând cu luna martie, practic în fiecare săptămână au fost organizate ședințe ale Comitetului Organizatoric pentru pregătirea pentru festival. Organizarea alimentației, transportului și cazării tuturor participanților la festival. Au fost organizate întreveneri cu sponsorii (Primăria, prețura, băncile comerciale) și încheierea contractelor. Ministerul Sănătății, Muncii și protecției sociale, în frunte cu Prim-ministrul și cancelaria de stat au oferit 109 pachete cu dulciuri și au organizat pauză de cafea pentru participanții la festival. După festival au fost trimise scrisori de mulțumire tuturor celor care ne-au susținut și ne-au ajutat în realizarea festivalului.
- Angajații ASRM au participat la o întreveneri cu PNUD privind sprijinul pentru dezvoltarea programului de susținere a persoanelor cu dizabilități de auz al ONU.
- Participarea la o întreveneri de lucru cu Judecătoria Centru privind soluționarea problemei prestării serviciilor de transport al interpreților în procesele judecătorești.
- Prezentarea listelor membrilor FT „ Chișinău” la Primăria municipiului Chișinău cu privire la acordarea cozonacilor la Paște. Membrii ASRM au participat la expoziția de Paști de la AOPD Keystone Moldova.
- Ambasada SUA a avut o întreveneri la guvern cu investitorii străini, în cazul în care la întâlnire au mai participat președintele ASRM Lopatiuc P. N., prim Vice-președintele ASRM Babici.D.N. și vice-președinte pe întrebările producție dl Bologan S. M.
- FT „ Chișinău” a desfășurat Adunarea Generală cu raportul privind activitatea desfășurată în anul 2018. CRCSM a avut loc o conferință de raportare.

- ASRM împreună cu organizația Creștină "AGAPE", a participat la donația financiară pentru școala specială din s.Hîrboveț.ASRM a participat la ultimul sunet școlar.
- ASRM a participat la ședința la AOPD privind discutarea deciziei scrise a Consiliului ONU privind drepturile femeilor cu deficiențe. ASRM și-a prezentat propunerile.
- Participarea la ședința Consiliului de discriminare și cu Avocatul Poporului pentru discutarea activității Consiliului pentru anul 2018.
- În comun cu Alianța "Infonet" a fost monitorizate secțiile de votare din sectorul Botanica pentru accesibilitate a persoanele cu dizabilități.
- La 1 iunie a avut loc concursul "Mama, tata, cu mine-Familie sportivă" la sala de sport ASRM.
  - ASRM a petrecut Concursul sportiv "Starturi vesele 2019" și Concursul "Duel culinar", cu participarea persoanelor cu deficiențe de auz din cadrul Asociației.

Prim vicepreședinte ASRM

Natalia BABICI